

GESPREK MET JOS VAN DUN EN EDITH VAN DER KRABBEN

Veertig jaar koster en nog veel meer

„Is dat nodig?” De eerste reactie van Jos Van Dun, als ik hem opbel om een afspraak te maken voor dit interview, typeert hem helemaal. Jos stopt als koster in de kerk van het Goddelijk Kind, na veertig jaar trouwe dienst. Iets meer zelfs, denkt hij, hij zou het eens moeten opzoeken. Maar heel bijzonder lijkt hij dat niet te vinden. Er zijn mensen die voor veel minder vinden dat er wel eens over hen mag gepraat worden, denk ik stilletjes.

Ik kom van een ‘ziekenbezoek’ bij Bart Verheyen als ik langs de kerk naar de Elf Novemberlaan wandel. „Jos is nogal stil, maar Edith zal wel meedoen aan het gesprek”, had Bart met een milde glimlach gezegd. Ik had beiden al een paar keer ontmoet, Jos als zachte en plichtsgetrouwe koster in de kerk en Edith even zacht en met wijze woorden in een leesgroep van Handelingen. Ik kon me bij wat Bart zei wel iets bij voorstellen. Als ik enkele minuten te laat hun woonkamer binnenstap, zit onze fotograaf Ward al gezellig aan tafel. „Nog zo’n trouwe en stipte mens”, flitst door mijn hoofd. Bij de foto’s houdt Edith zich wat opzij, „ik pak niet op papier” zegt ze. Maar onze babbel is in de volle zin van het woord een gesprek met een ‘echtpaar’. Het meest gebruikte woord is „wij”. Op een moment zegt Edith zelfs „weet je nog, Jos, in het begin toen ‘wij’ koster waren”. Ze is dan ook vele jaren lang ‘reservekoster’ geweest, want Jos moest ook gaan werken.

Vervlochten

Hoe zegt de Bijbel dat weer? „Man en vrouw zijn volkomen één geworden”, zo iets was het toch? 57 jaar zijn ze getrouwd, twee levens die helemaal vervlochten zijn. En daarvan wonen ze al meer dan 50 jaar op de parochie van het Goddelijk Kind, altijd heel dicht bij de kerk. Eerst in de Voorzorgstraat, dan woonden ze zelfs 20 jaar in de pastorie, met Edith als ‘plaatselijk contactpersoon’. „Maar naar het schijnt bestaat dat niet meer”, zegt ze een beetje filosofisch.

In al die jaren hebben ze heel wat pastoors, en vroeger onderpastoors, meegemaakt. „Kun je ze op twee handen tellen?” vraagt Ward. Het antwoord is „nog juist”. Het roept bij mij een

bedenking op. Hoe belangrijk priesters ook zijn, in een parochie komen en gaan ze. De continuïteit van een geloofsgemeenschap wordt gedragen door leken, en dat zal zo blijven, in het bijzonder door trouwe mensen zoals die twee waarmee we vandaag aan tafel zitten. Over elke priester die ze gekend hebben, wordt met veel warmte en dankbaarheid verteld, zeker ook over de Afrikaanse priesters die er vandaag zijn. „We hebben onze meeste meubels in de pastorie laten staan, en we zijn blij dat ze daar nu goed gebruikt worden.” Dat positieve geldt trouwens voor alles en iedereen waarover gesproken wordt. De levenslange inzet van deze mensen wordt gedragen door een positieve ingesteldheid. Jos en Edith zijn gelukkig met hun geloof en hun inzet voor de kerk, en ze zijn blij dat hun kinderen dat ten volle beseffen en waarderen. Dit echtpaar straalt uit wat paus Franciscus „de vreugde van het evangelie” noemt. Daarin speelt de warme gemeenschap van het Goddelijk Kind een belangrijke rol. „Deze kerk en de zaal zijn er gekomen door de mensen en zijn er voor de mensen. Onze kerk brengt mensen samen, en wij steunen mekaar. Het is niet toevallig dat wij na elke zondagsviering samen koffie drinken.” Jos is trouwens de officiële koffiezetter, en de gebruikte koppen brengt hij naar de pastorie. De paters spiritijnen hebben immers ook het permanente mandaat van ‘afwasser’ in deze parochie. En onmiddellijk volgen er namen van andere mensen die we zeker ook eens voor het parochieblad moeten interviewen. Dat typeert Jos en Edith.

Ankerpunt

Hoe zien ze de toekomst van de Kerk? Jos heeft, zoals gewoonlijk, niet veel woorden nodig om de vinger op de wonde te leggen: „Er komen geen nieuwe mensen bij.” Maar onmiddellijk krijgt het positieve weer de bovenhand. „Jonge mensen komen wel bijeen, ze praten met elkaar en doen veel goede dingen, al is het niet in contact met de kerk. En als we diep genoeg zitten met de kerk, dan komt er iets nieuws, daar zijn we van overtuigd.” Het geloof van Jos en Edith is onverwoestbaar en de parochie is het ankerpunt van hun leven. Vergeten we niet dat er vroeger veel meer vieringen waren dan nu, koster zijn was echt een dagelijkse opdracht. Bovendien zijn ze al 25 jaar mee verantwoordelijk voor de parochiezaal, ook daar komt heel wat bij kijken. Als er op zaterdagavond iets te doen is in de zaal, staat Jos om 6 uur op om nog vóór de zondagsmis alles te controleren, inclusief het tellen van glazen en borden. „Dat doe ik samen met een compagnon”, zegt hij dan relativerend. Nog steeds wonen ze heel dicht bij de zaal en de kerk. „Dat wilden we absoluut. Er kwamen ook elders mooie appartementen vrij, maar wij wilden hier wonen, verbonden met deze gemeenschap, waar we altijd heel veel vriendschap van de mensen kregen.” „En gaven”, denk ik.

Aan de kosterjaren van Jos komt nu een einde. Hij is wel blij dat zijn opvolgster Hilde vroeger koster in een Limburgse gemeente was, en weet wat dat allemaal inhoudt. „Maar het zal toch varen”, zegt hij op zijn Turnhouts, „maar ik blijf wel misdienaar, samen met Rob Proost. En de zaal blijf ik ook nog wel doen.” Het verhaal van Edith en Jos eindigt eenstemmig, net zoals het verlopen is: „We hebben het altijd graag gedaan.” Dat is het geheim van een goed leven, heb ik weer geleerd, en van een gelukkig samenleven: wat je doet, graag doen.

Dirk Godecharle